

Vit halda somu kós

Góði lesari.

Tá ein fer at líta aftur um bak, hómast bæði dökkar og bjartar lötur.

Trupulleikar av ymsum slag, fýggjarligir sum aðrir stínga seg upp og ein fer at ívast í, um tað ein stríðist fyrri, er tað vert.

Tíbetur eru tær ljósu lötur heldur ikki ókendar. Menniskjan er tíbetur so háttað, at ein hevur lyndið at gloyma svartakynið skjótari enn tá tú aftur fær trúgv til tað, sum tú fæst við.

Soleiðis er eisini, tá talan er um føroyska blaðútgávu. Sosialurin er einki undantak. Hóast upplagið á Sosialinum hetta seinasta árið hevur ligið í eini tryggari legu miðskeiðis millum 5–6000 eintøk hava vit eisini her á blaðnum havt ávísar trupulleikar at stríðast við. Ikki minst fýggjarligar. Roknskaparárið hjá okkum vísir eitt hall orsakað av vaksandi framleiðsluprísnum, og vit hava verið noyðdir at fremja ávísar skeringar.

Vit vóna tó ikki, at lesarin fer at merkja nakað til hesar fýggjarligu niðurskurðir. Vit eru somuleiðis frá 1. jan. komandi ár noyðdir at leggja fimm krónur oman á haldaragjaldið og hækka lýsingaprísir við umleið 10 prosentum. Laysæluprísir verður tó ikki hækkaður. Vit vóna, at bæði lýsarin og haldarar skilja okkum.

Um tilfarið í blaðnum hetta seinasta árið eru lesarar okkara best færir fyrri at meta um. Men læt meg kortini nema við einstakar tættir, sum vit hava tikið upp, tí vit hava mett, at teir hava verið av ovurstórum týdningi fyrri samfelagið sum heild.

Nú hevuðsvinna okkara hevur verið við skerdan lut, hava vit roynt at víst á nýggjar alternativar leiðir, sum framfýðar føroyskt vinnulív hevur ein møguleika á byggja á. Samstundis hava vit viljað stuðlað undangongumennin í at halda á, har skjótt er settur á. T.d. innan síla-, laksa- og skeljafjóræling, innan veiðu eftir plankton eins og alternativir møguleikar innan verandi fiskivinnu. Veiðu eftir heggu-slokki, svartkalva, veiðu á djúpari vatni eftir kongafiski, blálongu, langsporli, gulllaksi og ikki at goyma svartkjaffi.

Innan landbúnaðin

hava vit víst á týðningin, at føroyskt jarðarbrúk fær livilgari kor. Menn, sum bróta upp úr nýggjum, sum hava bygt kostnaðarmikil fjós, brúkt uppspærdan pening til hetta, soleiðis at eftirkomarar okkara eisini fáa gleði av tí, eiga at stuðla. Vit hava víst á, at tað er av stórum týdningi, at landbrúkið fær henden stuðulin, sum tað hevur uppiborið, soleiðis at vit kunnu vera sjálvbjargnir við flestu landbúnaðarverum, sum í síðsta enda ikki minst kemur brúkarinum til góðar.

Øll hava vit kent sviðan av teimum nógv hækkaðu oljuprísunum, sum hava verið seinastu árin. Vit hava tí í greinum og samrøðum lagt dent á at vísa á alternativar orkumøguleikar — orku við m.a. vindmyllum.

Komandi ár er av ST lýst at vera handicápár. Vit hava kortini í farna ári víst á viðurskipti hjá teimum, sum eru brekað á ein ella annan hátt. Í blaðnum hava m.a. serfrøðingar víst á tað neyðuga í at hesi brek verða funnin so tíðliga sum gjørligt, soleiðis at viðkomandi kann fáa viðgerð, sum seinri vil spara samfelagnum ikki smávegis, og er teimum einstøku brekaðu til gagns.

Hetta er bert fyrri at vísa á okkurt av tí, sum vit hava lagt serligan dent á í okkara skriving í skjótt farna ári, og sum vit sjálvandi vilja halda fram við í tí komandi ári.

Flestu føroysku blaðini eru partapoltisk burturav. Tey eru málægð fyrri sín flokk og siggja tað sum sína stórstu uppgávu fram um alt at verja tað, hann virkar fyrri í sínum praktiska politikki.

Vit settu okkum fyrri at royna at gera eitt seriøst víðindablað so væl sum vit einaferð vóru førir. Hesa kós hava vit hildið síðani. Hetta gjørdist sjálvandi ikki eftir einum degi, men skjótt sást, at so hvørt dygðin gjørdist frægari, vaks upplagið. Hendan stóra upplagskingin hevur eisini sannfært okkum um, at tann kós, vit settu okkum, ikki hevur verið heilt av leið, og hesa kós hava vit í hyggju at halda fram við.

Frøghvát er so dygdin í Sosialinum? Eftir mínari hugsan er stórsta dygdin tann, at vit leggja stóran

dent á sakligan tíðindaflytning, sakligar og seriøsar frásagnir, viðgera ymisk samfelagsviðurskipti á sakligan, men kritiskan hátt og fylgja eini søk upp. Sosialurin er heldur ikki bangin fyrri at tala at, tá vit meta, at tað er ástalu vert. Sosialurin stýður sosialdemokratisku hugsjónina, men við tað er ikki sagt, at vit taka undir við øllum tí, sum Javnaðarflokkurin ger.

Javnaðarflokkurin er í samgongu við aðrar flokkar, og noyðist harvið at víkja frá sosialdemokratiskum kósini.

Socialurin er harafturimóti ikki í samgongu við øðrum og kann tí altíð tóna reint flagg. At Sosialurin eisini er kritiskur móttvegis Javnaðarflokkinum, meti eg avgjørt sum eina styrkið bæði fyrri blaðið og flokkin.

Fjølmiðlar — bløð og útvarp — hava stórt vald. Hesi amboð kunnu ávirka eina fólkahugsan ikki so lítið. Tí er tað umráðandi, at hetta vald ikki verður misnýtt. Eftir mínari hugsan er ikki blaðsins uppgáva at seta fólk, bygdur ella ávísar bólkur upp móti hvørjum øðrum, ella sá mistreyti niður í tað fólk, sum her býr, men heldur vísa á gongdar leiðir samfelagnum øllum at gagni. Gera teimum, sum liva á lívsins skuggasíðu gerðandisdagin liviligan, vera positívur í lívsfatan og annars vera við til at gera hetta samfelag enn ríkari enn tað er í dag.

Lat meg at enda senda blaðsins stóru tækk til øll tey, sum á einhvønn hátt hava verið okkum til hjálpar — sent blaðnum tilfar, ummælt sjónleikir, tónleikarframfýrslur, bókur og bløð og stuðla blaðið við lýsingum, sum er eitt týðningarmikið tilverugrundarlag blaðsins. Tækk til øll tey sum hvønn mánað senda blaðnum eina peningagávu, og ikki at gloyma tykkum ungdomar, sum tvær reisir um vikuna ganga hús úr húsi og selja blað okkara. Ikki minst er æran tykkara, at so stór fjøld av fólki fær møguleika til at lesa Sosialin.

At enda vilja vit her á blaðnum ynskja øllum eini gleðiliga jól og eitt eydnuberandi nýttár, við tækk fyrri tað brátt farna.

Socialurin kemur út aftur mikudagin 7. januar.

Tórfinn Smith

dagbókin

Læknavaktirnar

Tórshavn: Andor Ellefsen, tlf. 1 2233
24.—26.: Kristianna Nordendal, tlf. 1 2979
27.—28.: Kaj Kallsberg, tlf. 1 3150
31.—1.: Andor Ellefsen, tlf. 1 2233

Eysturoyggin: Petur Reinert, tlf. 2 3106

24.: Sigvald Kristiansen, tlf. 4 1490
25.: Pól Olsen, tlf. 4 7010
26.: Pól Johs. í Horni, tlf. 4 4038
27.—28.: Sigvald Kristiansen, tlf. 4 1490
31.: Petur Reinert, tlf. 2 3106
1.: Sverri Lamhauge, tlf. 4 8016
3.—4.: Pól Olsen, tlf. 4 7010

Norðoyggjar: Steingrímur Weihe, tlf. 5 5300

24.—25.: Steingrímur Weihe, tlf. 5 5300
26.—28.: Ólavur Gaard, tlf. 5 6900
31.—1.: Ólavur Gaard, tlf. 5 6900
3.—4.: Jaspur Petersen, tlf. 5 6474

Suðuroyggin (norður): Tlf. 7 1560

Suðuroyggin (suður): Tlf. 7 3030

Tannlæknavaktin, Tórshavn

Bráðfeingishjálpar fæst leygardagar, sunnudagar og haldidagar kl. 13—14. Tlf. 1 4544.

Gudstænastur

Havnar kirkja: Axel Tórgarð
Vesturkirkjan: Kjartan Mørkøre, altargongd
Kirkjubæur: Hogni Poulsen

Kaldbak: Hans J. Joensen, altargongd

Norðskáli: Petur M. Rasmussen, kl. 19

Rituvík: Eivind Vilhelm og Jákup Kass, kl. 12.

Salomon J. Joensen, kl. 17, altargongd

Hellurnar: Torkil Beder, kl. 19

Klaksvík: Niels P. Danielson, kl. 11

Mikladalur: Henning Bøgesvang

Miðvágur: David Johannesen

Øravík: Johan Weihe, kl. 12

Norea Radio Danmark

Millumbylgja 205 m (1467 kHz) kl. 21,15—21,30.

Mánadagin 22.: »Barnet í krybben — og Gud«.

John Ørum Jørgensen, sóknarprestur í Herning talar.

Kórið hjá Nexø kirkju syngur.

Týsdagin 23.: »Den helige døde«.

Bibliuskúli hjá Søren Pedersen, trúboðara, 5 (6). Selakvartettin syngur.

Mikudagin 24.: »Barnet í krybben — og mig«.

John Ørum Jørgensen, prestur, talar.

Nansengades Junior-kor syngur.

Norskar sendingar eru hvønn dag kl. 17,05 og 18,05 á stuttbylgju 31 m (9,6 mHz).

Gandasteinurin í Havn

Nú um vikuskiftið hevur Grima almennar framfýrslur av barnaleikinum Gandasteinurin í Sjónleikarhúsinum í Havn. Sýningarnar vera í dag kl. 17, sunnudagin kl. 18 og mánadagin kl. 17.

Í Gandasteinum hitta vit kenningar úr Dýrunum í Valbakka-skóginum og ein kløvn og ein risa. Nú eru kløvnar og risar ikki vanligar verur í einum skógi. Men hendingarnar í Gandasteinum eru heldur ikki heilt vanligar.

Gandasteinurin varar í umleið ein tíma og atgongumerkið kostar 10 kr.

Tímin er nær

Eg gangi frameftir við góðum treysti og sera glaður. Tí hondum er forlusingardagur.

Tann dagurin hann er í hondum tá ið eg skal vera loystur úr trega og trongdum.

J. J. í Gerði

Góði vinur

Ei dylst tað at eg elski teg. Havi teg elskað frá fyrstu stund ið eg teg hitti í eini viðaland.

Kærlíkin til tín mennist sum tíðin hon fer. Kærlíkin til tín til deyðan ber.

J. J. í Gerði

Aage — 75 ár

Tann 11. í hesum fylti Aage Vesturskarð 75 ár. Aage er kaldbaksmaður og hevur búið størsta partin av ævi síni í Kaldbak, men seinna árin hevur hann búið í Havn.

Ein hevur torført við at trúgva at Aage veruliga er vorðin so gamal, tí lika bragdligur er hann enn, hóast heilsan hevur bílað nakað seinna tíðina. Tað sum hevur sermerkt Aage er, at hann er felagsmaður burturav, og tað í orðsins besta týðningi. Hann dugir at siggja týðningin av, at verkafólk og fiskimenn taka seg saman at virka fyrri bata av sínum viðurskiptum. Og tað er ikki hessini virksemini, sum Aage hevur havt innan okkara fakfelagsrørslu. Hann hevur soleiðis í heili 47 ár verið sóknarformaður fiskimannafélagsins í Kaldbak, umframt at hann stundum hevur verið sýsluformaður eisini. Afturat hevur Aage verið formaður og nevndarlimur í Motorpassarafelagnum og

var við til at stovna Kaldbaks Arbeidsmannafelag. Øll hesi álitisstørv hevur Aage røkt við einum idni og áhuga sum eingin ella fáur annar, og sum kanska mangur kundi lært av.

Serstakliga kann sigast at tað er fiskimannnaviðurskipti, sum hava havt stóra áhugan hjá Aage, og tað er eisini fiskimannafelagið hann hevur havt tilknýti til fyrst og fremst, og eru tað ikki fáar broytingar hann hevur upplivað viðvíkjandi viðurskiptum fiskimanna síðan hann fyrri nærum 50 árum síðan kom í felagsarbeiði, og hevur hann nógv hann kundi fortalt frá: sum t.d. tá menn fóru til hendurs um borðið undir samráðingum.

Eg vil bert við hesum orðum takka Aage fyrri tað trúfesti hann altíð hevur sýnt við vón um framhaldandi hava hann við í stríðnum fyrri bótum korum hjá okkara fiskimönnum.